

جمهوری اسلامی ایران
بنیاد عالی بانک مرکزی

مشروح مذاکرات

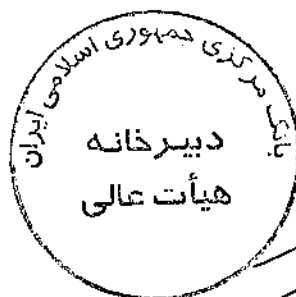
چهل و هفتمین جلسه هیأت عالی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

(جلسه فوق العاده)

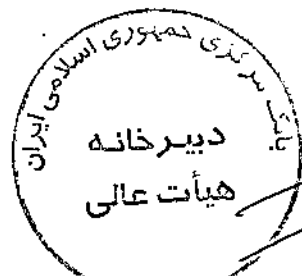
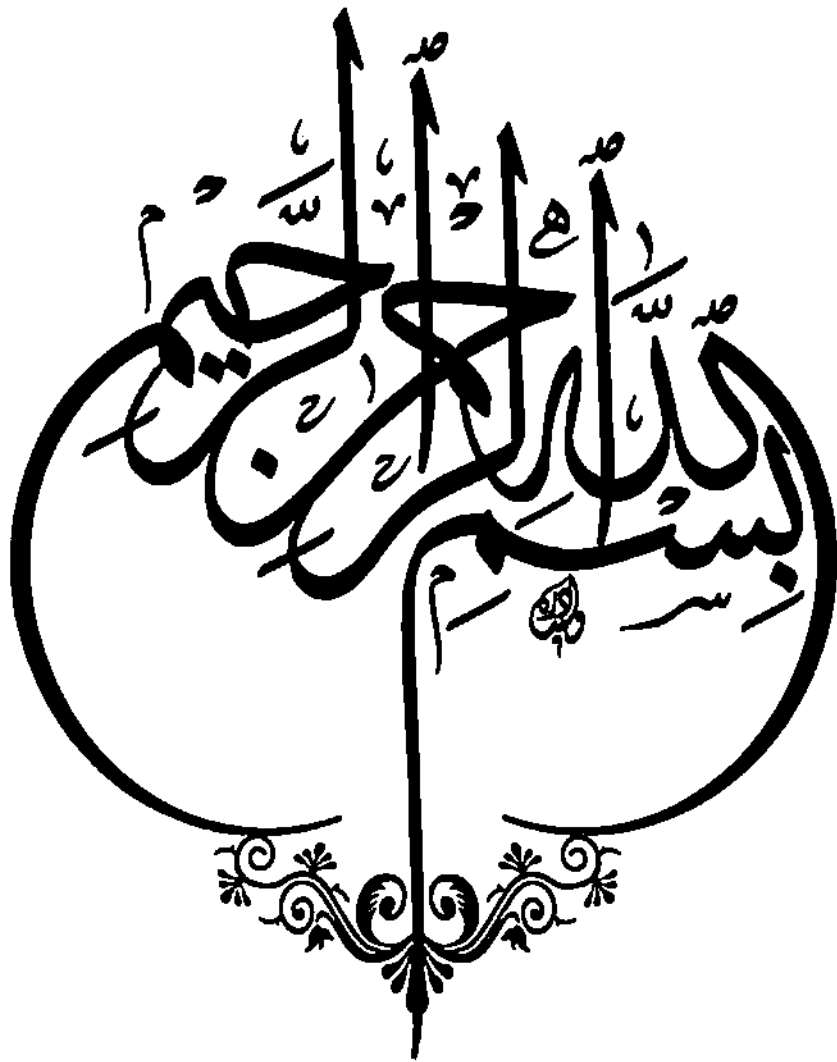
بند (۱)

(مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۲۱)

تهیه و تدوین:
مدیریت کل امور هیأت عالی و شوراها
آبان ماه ۱۴۰۴

جمهوری اسلامی ایران
هیأت عالی بانک مرکزی

بنیاد عالی بانک مرکزی

چهل و هفتمین جلسه هیأت عالی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (فوق العاده) در ساعت ۱۸:۳۰ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۲۱ با تلاوت آیاتی از کلام الله مجید و ذکر صلوات بر محمد و آل محمد (ص) شروع شد.

آقای دکتر ابوالحسنی: بسم الله الرحمن الرحیم، عرض سلام، وقت بخیر و خوش آمد دارم. چهل و هفتمین نشست هیأت عالی را به صورت فوق العاده برگزار می‌کنیم. در ابتدای جلسه لازم است به آقای دکتر باقری تبریک عرض کنم و از آقای دکتر مرادیور هم غیاباً تشکر می‌کنم. تقریباً سه دستور کار فوری و یک دستور کار اصلی داریم که آن را بعد از مطرح نمودن سه دستور کار فوری مطرح خواهیم کرد.

آقای دکتر شیرجیان: موضوع اول مربوط به بحث انتقال آب سد صفارود به شهر کرمان است که البته قبلاً هم مطرح شده و اعضای محترم هیأت عالی ملاحظه‌ای در خصوص اینکه این موضوع در بودجه سنوات قبل آمده است داشتند؛ بر همین اساس جلسه‌ای با محوریت آقای دکتر محمودپناه تشکیل و همه موضوعات احراز شد. مواردی همچون بررسی اینکه آیا این موضوع در قوانین بودجه سال‌های قبل آمده یا خیر؟ آیا مشمول ماده ۵۶ می‌شود یا خیر؟ و آیا جزء طرح‌های سازمان برنامه و بودجه است یا خیر؟ مورد بحث و بررسی قرار گرفت که پاسخ همه این سوالات مثبت است. درخواست شرکت مبنی بر (۱) مستثنی شدن از نسبت کفایت سرمایه ۳ درصد برای بانک‌هایی که قرار است به تأمین مالی پروژه بپردازند، (۲) مستثنی شدن از نسبت مالکانه ۱۵ درصد و نیز (۳) آیین نامه مطالبات غیرجاری می‌باشد.

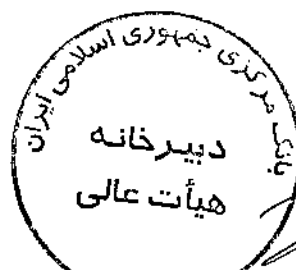
آقای میرزایی: درخواست مستثنی شدن شرکت توسعه منابع آب و نیروی ایران قبلاً در نشست مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۲۸ هیأت عالی مطرح شد. ابهاماتی در خصوص وثیقه طرح، توجیه پذیری و تأمین سایر هزینه‌های طرح وجود داشت که مقرر شد جلسه‌ای با حضور نماینده بانک عامل با محوریت یکی از اعضای محترم هیأت عالی تشکیل شود. این جلسه در تاریخ ۱۴۰۴/۰۸/۰۶ به ریاست آقای دکتر محمودپناه و حضور نماینده بانک پیشگام تشکیل شد. این طرح به صورت سندیکایی با حضور ۱۵ بانک عامل تأمین مالی می‌شود.

هیأت عالی بانک مرکزی

آقای دکتر شیرجیان: طبق قانون، بانک‌هایی که کفایت سرمایه کمتر از ۳ درصد دارند، نمی‌توانند در بحث تسهیلات و تعهدات کلان ورود کنند و بانک پیشگام کفایت سرمایه منفی دارد.

آقای میرزایی: بانک پیشگام درخواست خود را به صورت مکتوب به بانک مرکزی ارسال کرد و بر اساس اطلاعات دریافتی، این پروژه یک طرح ۱۱۵ کیلومتری شامل ۳۸ کیلومتر تونل و ۷۷ کیلومتر خط لوله‌گذاری می‌باشد. در بخش تونل حدود ۵۰ درصد و در بخش لوله‌گذاری حدود ۹۰ درصد پیشرفت فیزیکی داشته‌اند. مجموعاً این طرح ۶۳ درصد پیشرفت فیزیکی دارد. موضوع اصلی طرح، تأمین آب شرب شهر کرمان از سد صفارود است. کل هزینه‌های طرح ۸ همت می‌باشد که ۲ همت از آن تأمین شده است. از این ۲ همت حدود ۱۵۰ میلیارد تومان مربوط به تسهیلات بانکی است و از ۶ همت باقی مانده، ۸۵۰ میلیارد تومان مربوط به تسهیلات باقی مانده است. کل تسهیلات این طرح یک همت می‌باشد و مجوز مربوط به این تسهیلات در سال ۱۳۹۹ از بانک مرکزی اخذ شده است. در خصوص بحث توجیه‌پذیری، لازم به ذکر است که این طرح جزء طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای است. در ماده (۲۳) قانون الحاق برخی مواد قانونی تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت اشاره شده است که در خصوص این طرح‌ها گزارش توجیه فنی، اقتصادی، مالی، زیست محیطی و رعایت پدافند غیرعامل باید ابتدا از سوی دستگاه اجرایی به سازمان برنامه و بودجه منعکس شده و پس از تأیید سازمان برنامه و بودجه در پیوست لایحه بودجه درج شده و در نهایت به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد. تصویب مجلس شورای اسلامی به منزله توجیه‌پذیر بودن طرح می‌باشد که البته این طرح در پیوست بودجه درج شده است. از منظر وثیقه که آخرین بحث مورد سوال اعضای محترم هیأت عالی بود، طرح دارای تضمین‌نامه از سوی سازمان برنامه و بودجه است. در تضمین‌نامه، بازپرداخت تسهیلات طی سال‌های ۱۴۰۴ تا ۱۴۰۸ هر سال به مبلغ ۴۳۰۰ میلیارد ریال و در مجموع به مبلغ ۲ همت (شامل اصل و سود و سایر هزینه‌ها) برای بانک پیشگام تضمین شده است. طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به استناد تضمین‌نامه دولت تأمین مالی می‌شوند.

بنیاد عالی بانک مرکزی

آقای دکتر شیرجیان: این طرح جزء پروژه‌های مندرج در بودجه است که طرف حساب آن شرکت دولتی می‌باشد. در نهایت، این موضوع مجدداً در تاریخ ۱۴۰۴/۰۸/۰۴ در جلسه شورای سیاست‌گذاری پولی و ارزی مطرح شد. شورا مصوبه قبلی خود مبنی بر اینکه شرکت صرفاً بابت پروژه آبرسانی به شهر کرمان به مدت یک سال و برای آخرین مرتبه مستثنی شود را مورد تأکید قرار داد. ضمن اینکه ۲ شرط اضافه کردند که بعد از دریافت تسهیلات، هر شش ماه یک بار گزارش پیشرفت پروژه را به بانک مرکزی ارائه بدهند و طرح بعد از یک سال به اتمام برسد. نکته‌ای که در خصوص مورد آخر وجود دارد این است که طبق اطلاعاتی که شرکت ارائه داده است این طرح در سال ۱۴۰۷ به اتمام می‌رسد.

آقای دکتر فرزین: اولاً اینکه بانک پیشگام نسبت کفایت سرمایه منفی دارد؛ اگر وثیقه با کیفیت دارد باید بیاورد و اینکه صرفاً تضمین دولتی بیاورد مورد قبول نیست.

آقای دکتر نوری: سوال اول بنده این است که آیا این طرح حمایت از رشد اقتصادی و اشتغال محسوب می‌شود؟ سوال دیگر اینکه تصمیمی که هیأت عالی قرار است بگیرد در قالب کدام یک از وظایف هیأت عالی قرار می‌گیرد؟ بر اساس ماده (۸) قانون بانک مرکزی وظایفی برای هیأت عالی تعیین شده است. این ماده ۱۷ بند دارد که بنده نتوانستم ارتباط این موضوع را با یکی از این ۱۷ بند پیدا کنم. تنها موردی که شاید ارتباط داشته باشد این است که اتخاذ تدابیر لازم برای مدیریت نقدینگی و هدایت تسهیلات و اعتبارات بانکی در جهت تحقق هدف مذکور در جزء ۳ بند ب ماده (۳) این قانون که در واقع پاسخ همان سوالی است که بنده ابتدا مطرح کردم (یعنی حمایت از رشد اقتصادی و اشتغال).

آقای دکتر دانش جعفری: در خصوص نکته‌ای که آقای دکتر فرزین اشاره کردند، در واقع در مواردی که دولت تضمین می‌کند، حداقل این است که به دلیل اینکه تضمین داده شده است دولت می‌تواند بدهی خود را در قالب چاپ اوراق بدهد که البته این موضوع مورد تأیید بدهکاران هم هست.

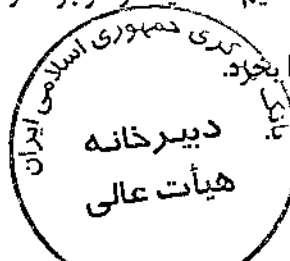

هیأت عالی بانک مرکزی

آقای دکتر محمودپناه: در جلسه مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۰۸ هیأت عالی، موضوع به این گونه از طرف وزیر محترم اقتصادی و دارایی مطرح شد که آیا این مورد جزء ماده (۵۶) هست یا خیر؟ در آن زمان دوستان اطلاعات کافی نداشتند و مقرر شد در این خصوص بررسی شود. مستثنی شدن این طرح از موضوعاتی است که قبلاً مصوب شورای پول و اعتبار بوده است و باید حتماً مورد پذیرش هیأت عالی قرار بگیرد و هیچ رکن دیگری نمی‌تواند مصوبات شورای پول و اعتبار را تخصیص بدهد یا به آن خدشه وارد کند. مبلغ ۱۵۰ میلیارد تومان تسهیلات بابت این طرح پرداخت شده است و اگر باقی آن انجام نشود به همین شکل خواهد ماند. این طرح، تکلیفی است که بانک مرکزی مجوز ماده (۲۲) قانون عملیات بانکی بدون ربا را پذیرفته و با مجوز بانک مرکزی این سندیکا پیش رفته است. در سال ۱۳۹۹ تمام بانک‌ها که می‌خواستند با شرکت‌های دولتی وارد معامله شوند باید مجوز ماده (۲۲) قانون عملیات بانکی بدون ربا را اخذ می‌کردند. این موضوع مربوط به آبرسانی در کشور است که در حال حاضر موضوع با اهمیتی می‌باشد. تنها ۸۵۰ میلیارد تومان از تسهیلات باقی مانده و از سال ۱۳۹۹، همه ساله این موضوع در قانون بودجه در نظر گرفته شده است. علت تأخیر این طرح این است که ابتدا شرکت آب منطقه‌ای کرمان این طرح را اجرا کرد ولی به علت اینکه به مشکل خورد؛ در میانه طرح، این پروژه به شرکت توسعه منابع آب و نیروی ایران اعطا شد. وزیر محترم نیرو طی نامه‌ای توجیهات پروژه را پذیرفته است و در قانون بودجه سال ۱۴۰۴ هم این طرح در نظر گرفته شده است.

آقای دکتر قوامی: در خصوص این طرح‌ها استثنائاتی در خصوص خرمشهر، اصفهان و در حال حاضر کرمان مطرح شد و همین درخواست‌ها باعث می‌شود که استثنا تبدیل به قاعده بی‌فایده شود که در واقع نتیجه‌ای هم در بر ندارد.

آقای دکتر نادعلی: در بند ب ماده (۱۰) قانون برنامه هفتم پنج ساله پیشرفت اشاره شده است که اگر شرکت دولتی می‌خواهد تسهیلات بگیرد باید اوراق بدهد. اگر بخواهیم وثیقه‌ای فراتر از شناسه یکتای سازمان برنامه و بودجه اخذ کنیم، فقط یک راه وجود دارد؛ این شرکت دولتی باید اوراق با تضمین خودش منتشر کند و بانک

هیأت عالی بانک مرکزی

آقای دکتر ابوالحسنی: بانک پیشگام به علت آنکه ذخایر مازاد ندارد، حتی اگر شرکت اوراق بدهد نمی‌تواند آن را بخرد.

آقای دکتر شیرجیان: این دستورالعمل‌ها مربوط به شورای پول و اعتبار است. مرجع مستثنی شدن از آن‌ها هم هیأت عالی است. در تصویب نامه هیأت وزیران برای سال ۱۳۹۳ که مربوط به این پروژه بوده است، هیأت دولت مصوب کرده که تضمین بازپرداخت اصل و سود تسهیلات مالی توسط معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی انجام شود.

آقای دکتر مدنی زاده: بهتر است در مصوبه به این موضوع اشاره شود که اگر اوراق بیاورند یا مثلاً بانک عامل خود را تغییر دهند مورد تأیید است.

آقای دکتر ابوالحسنی: مستثنی شدن با دو شرط امکان پذیر است. شرط اول اینکه بزای بانک‌هایی که در سندیکا هستند اوراق بیاورند.

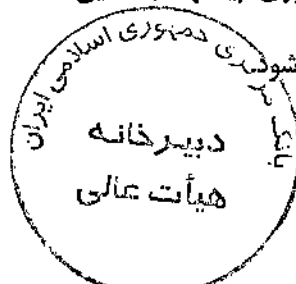
آقای دکتر نادعلی: شناسه به نام بانک پیشگام است. البته اگر مشمول ماده (۵۶) باشند می‌توانند طبق قانون اوراق بیاورند. اینجا چون قرار است وثیقه آورده شود شرکت را به قانون برنامه هفتم ارجاع نمی‌دهیم و با اوراق پذیرفته می‌شود و ۸۵۰ میلیارد تومان اوراق بین ۱۰ بانک تقسیم می‌شود.

آقای دکتر مدنی زاده: شروطی که قرار است استثنا شود برای بانک است. اگر بانک را تغییر دهد، نیازی به مستثنی کردن ندارد.

آقای دکتر ابوالحسنی: از بین ۱۰ بانک، باید بانک‌هایی را بگذاریم که این مشکلات را ندارند.

آقای دکتر شیرجیان: متقاضی شرکت آبفا است اما وزیر محترم نیرو هم درخواست نموده است.

آقای دکتر نوری: پیشنهاد بنده این است که درخواست مجدد این مجموعه با شرایطی که اعلام شد در هیأت

هیأت عالی بانک مرکزی

آقای دکتر ابوالحسنی: می‌توانیم اشاره کنیم که به دلیل اینکه بانک پیشگام کفایت سرمایه منفی دارد و ضمانت کافی اوراقی ندارد، درخواست رد شد. می‌توان به ۳ بحث اشاره کرد.

آقای دکتر محمود پناه: یکی مستثنی شدن برای کفایت سرمایه بانک‌ها است (که از ۳ درصد کمتر هستند)، یکی نسبت مالکانه کمتر از حد مقرر (نسبت مالکانه برای خود شرکت است) و دیگری آیین‌نامه وصول مطالبات غیرجاری به دلیل مطالبات شرکت.

آقای دکتر فرزین: اولاً، این بانک نمی‌تواند لیدر باشد چون کفایت سرمایه آن کمتر از ۳ درصد می‌باشد؛ ثانیاً، وثیقه لازم وجود ندارد و باید اوراق بیاورد و ثالثاً، خود شرکت دارای تسهیلات غیر جاری است. به این دلایل این درخواست از نظر هیأت عالی رد می‌شود.

آقای دکتر ابوالحسنی: بنده رأی‌گیری می‌کنم. اگر رد شد، دلایل رد شدن را در مقدمه مصوبه درج می‌کنیم.

آقای دکتر نادعلی: حدود ۹/۳ همت بدهکار است و بدهی آن مربوط به ما به التفاوت نرخ ارز است.

آقای دکتر ابوالحسنی: دوستانی که با درخواست مطرح شدن مبنی بر مستثنی شدن موافق هستند، رأی بدهند؛ تصویب نشد.

